41994D0001

IZPILDU KOMITEJAS LĒMUMS

(1994. gada 26. aprīlis)

par pielāgošanas pasākumiem, kuru mērķis ir satiksmes šķēršļu un ierobežojumu likvidēšana iekšējo robežu šķērsošanas punktos uz ceļiem

(SCH/Com–ex (94)1 rev. 2)

IZPILDU KOMITEJA,

ņemot vērā Šengenas Līguma īstenošanas konvencijas 132. pantu,

ņemot vērā iepriekšminētās konvencijas 2. pantu,
ar šo atzīst un apstiprina tajā minēto dokumentu par personu kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām (SCH/I–Front (94)1 rev. 3),

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

Pielāgošanas pasākumus, kuru mērķis ir satiksmes šķēršļu un ierobežojumu likvidēšana iekšējo robežu šķērsošanas punktos uz ceļiem, īsteno saskaņā ar dokumentu, kas pievienots šim lēmumam. Šo pielāgošanas pasākumu īstenošana ir Līgumslēdzēju Pušu kompetencē.

Bonnā, 1994. gada 26. aprīlī

Priekšsēdētājs

Bernd SCHMIDBAUER

PIELĀGOŠANAS PASĀKUMI, KURU MĒRĶIS IR SATIKSMES ŠĶĒRŠĻU UN IEROBEŽOJUMU LIKVIDĒŠANA IEKŠĒJO ROBEŽU ŠĶĒRSOŠANAS PUNKTOS UZ CEĻIEM

Kontroles atcelšana pie iekšējām robežām starp Šengenas valstīm ietver arī tādu šķēršļu likvidēšanu, kas ierobežo ceļošanu, un jo īpaši tādu, kas agrāk uzstādīti kā kontrolei vajadzīgās iekārtas.

Tādēļ Līgumslēdzējas Puses paredz uzreiz sākt šo iekārtu pakāpenisku demontāžu, tiklīdz būs saņemtas pozitīvas norādes par Šengenas Informācijas sistēmas ieviešanas izredzēm.

Procesa 1. posmā būs pasākumi, kas īpaši vajadzīgi, lai garantētu, ka iekšējās robežas var šķērsot bez sastrēgumiem, un ko var īstenot relatīvi ātri bez nepamatoti lielām izmaksām.

Tālab jo īpaši jāveic šādi pasākumi:

— iepriekš robežkontrolei bloķētu brauktuvju un braukšanas joslu atvēršana, jo īpaši automaģistrāļu robežšķērsošanas vietās,

— muitas kontroles paviljonu novākšana no sadalošajām joslām, lai nekavētu ātri braucošus transportlīdzekļus,

— tādu jumtu demontāža, kas ir izvirzīti pāri ceļam robežšķērsošanas vietās, lai tādējādi uzlabotu pārredzamību un mazinātu traucējumus, kurus rada gaisa spiediena izmaiņas,

— braukšanas ātruma ierobežojumu atcelšana; vienīgais kritērijs jaunu braukšanas ātrumu ierobežojumu ieviešanai ir ceļu satiksmes drošība,

— tehniski pielāgojumi, lai ļautu transportlīdzekļiem apgriezties braukšanai pretējā virzienā uz automaģistrālēm un tām pielīdzinātiem ceļiem gadījumā, ja iekšējās robežas īslaicīgi atjauno sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ un transportlīdzekļiem liedz iebraukšanu.

Par šo programmu īstenošanu atbild katra Līgumslēdzēja Puse un, ja tas ir vajadzīgs vai lietderīgs no juridiskā vai praktiskā viedokļa, savstarpēji apspriežas vai vienojas.

Pēc iespējas vairāk no 1. posmā minētajiem pasākumiem vai vismaz tos pasākumus, kurus var īstenot ātri un bez ilgas sagatavošanās (piemēram, autoceļu barjeru novākšana), veic tikmēr, kamēr nav stājusies spēkā Šengenas Līguma īstenošanas konvencija.

Sagatavošanos atlikušajiem 1. posma pielāgošanas pasākumiem veic saskaņā ar šādu grafiku:

1. Laikā no 1994. gada 1. jūlija līdz 15. septembrim jāveic situācijas pārskatīšana un jāizveido saraksts, kurā iekļauti pasākumi, kas jāveic katrā iekšējās robežas šķērsošanas vietā, lai īstenotu pielāgošanas pasākumus.

   Jāņem vērā, ka iekārtas, kuras policija izmanto savstarpējā sadarbībā, pagaidām jāpatur dažās robežšķērsošanas vietās, kas, piemēram, nozīmē, ka uz attiecīgo dienestu piebraucamajiem ceļiem jāsaglabā braukšanas ātruma ierobežojumi.

2. Laiks no 1994. gada 15. septembra līdz 31. oktobrim ir paredzēts pārrunām starp kaimiņvalstīm. Šajā laikā tās informē cita citu par pasākumiem, kas vajadzīgi, lai katrā robežšķērsošanas vietā īstenotu pielāgošanas pasākumus.

3. Līgumslēdzējas Puses nodrošina, ka līdz 1994. gada 31. decembrim ir veikti pasākumi, kas vajadzīgi, lai stātos spēkā Šengenas Līguma īstenošanas konvencija.

Katra sagatavošanās posma beigās Līgumslēdzējas Puses ziņo centrālajai grupai par panākumiem attiecībā uz grafika izpildi, sniedzot detalizētus pārskatus.

SCH/I–Front (94) 1 rev. 3

PERSONU KONTROLES ATCELŠANA PIE IEKŠĒJĀM ROBEŽĀM

Pēc intensīviem sagatavošanās darbiem vairāku gadu garumā gandrīz visi dažādie kompensācijas pasākumi, kas paredzēti 1990. gada 19. jūnija Šengenas Konvencijā, ir pilnībā īstenoti, un šajā jomā iesākto darbu, piemēram, to, kas saistīts ar Šengenas Informācijas sistēmas ieviešanu, pašlaik veic vienmērīgā tempā.

Tomēr daži pasākumi, kas bija ieplānoti, lai sasniegtu šo kompensācijas pasākumu mērķi, t.i., personu kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām, vēl aizvien nav īstenoti. Jebkādas turpmākas kavēšanās novēršana, atceļot šādu kontroli uz kopīgām robežām pat pēc tam, kad īstenoti visi kompensācijas pasākumi, ir atkarīga no vajadzīgo priekšnoteikumu izpildes. Tādēļ ir svarīgi ne vien atteikties no formalitātēm, ko ietver šāda kontrole, bet arī novākt no iekšējām robežām brīvas pārvietošanās šķēršļus, kuri iepriekš bijuši vajadzīgi, lai veiktu kontroli.

Lai nodrošinātu, ka šo darbību veic noteiktā kārtībā, jābūt konkrētai rīcības programmai, lai īstenotu dažādos sagatavošanās posmus.

1. Personu kontroles atcelšana un prasības atcelšana attiecībā uz pārrobežu ceļošanas dokumentu uzrādīšanu pie sauszemes robežām, ostās un lidostās

1.1. *Personu kontroles atcelšana*

Saskaņā ar Šengenas Konvencijas 2. panta 1. punktu iekšējās robežas var šķērsot jebkurā vietā, neveicot personu kontroli.

Līdz ar to kompetentās iestādes atsakās no iekšējo robežu kontroles, izņemot Konvencijas 2. panta 2. punktā minētos gadījumus.

No otras puses, tādējādi visi ceļotāji neatkarīgi no valstspiederības, šķērsojot robežu, būtu atbrīvoti no policijas kontroles. Turklāt tiem vairs nebūtu obligāti jāizmanto oficiālās robežšķērsošanas vietas.

Personu kontroles atcelšana pie iekšējām robežām neskar Šengenas Konvencijas 22. panta noteikumus. Tā neietekmē arī Līgumslēdzēju pušu kompetento iestāžu pilnvaras attiecīgo valstu teritorijā un pierobežā saskaņā ar valstu tiesību aktiem, lai uzraudzītu, vai [personas] ievēro pienākumu, saskaņā ar kuru to valdījumā ir jābūt apliecībām un ceļošanas dokumentiem, tiem jābūt līdzi un tie jāuzrāda.

Alternatīva robežkontrole neatbilst Šengenas Konvencijas noteikumiem par kontroles atcelšanu. Tomēr šinī lēmumā runa ir par personu sistemātisku kontroli robežas šķērsošanas gadījumos mazapdzīvotos lauku reģionos tuvu robežai vai noteiktā pierobežā. Tas nav pretrunā 2. panta 2. punkta noteikumiem.

Personas, kas ieceļo caur lidostām vai jūras ostām, ir atbrīvotas no kontroles tikai tad, ja tās šķērso kopīgu robežu, piemēram, ja tā ir gaisa un jūras satiksme starp Šengenas valstīm. Tā kā pasažierus novirza divās plūsmās — pasažieri, kas ieceļo no Šengenas valstīm, un pasažieri, kas ieceļo no valstīm, kuras nav Šengenas Konvencijas dalībvalstis, — tad praktiski nevar atcelt kontroli gaisa un jūras satiksmē, ja vien lidostās un jūras ostās nav ierīkotas nepieciešamās atsevišķās pasažieru apkalpošanas zonas.

Līgumslēdzējām Pusēm jāveic attiecīgi pasākumi, kas vajadzīgi, lai informētu:

— sabiedrību,

— iestādes, kuras atbildīgas par robežapsardzību,

— policiju,

— lidostu un jūras ostu operatorus un pārvadātājus

par dažādajām iezīmēm, kas raksturīgas jaunajai situācijai pie iekšējām robežām sakarā uz kontroles atcelšanu.

1.2. *Prasības atcelšana attiecībā uz pārrobežu ceļošanas dokumentu uzrādīšanu, šķērsojot iekšējās robežas*

Robežkontroles atcelšana notiek, vienlaikus atceļot prasību ieviest un uzrādīt derīgu dokumentu, kas ļauj tā turētājam šķērsot robežas.

Tas nav pretrunā valsts teritorijā piemērojamiem valsts tiesību aktiem par personu apliecinošu dokumentu un uzturēšanās atļauju valdījumu, nēsāšanu un uzrādīšanu.

Delegācijām bija jāpaziņo attiecīgie valsts likumdošanas akti līdz 1994. gada aprīļa beigām un jāsniedz informācija par personu apliecinošiem dokumentiem, kas tiek izmantoti, un kontroli, kuru paredz šo valstu tiesību akti.

2. Pielāgošanas pasākumi, kuru mērķis ir pārvietošanās šķēršļu un ierobežojumu likvidēšana robežšķērsošanas vietās uz ceļiem

Personu kontroles atcelšana ir galvenais līdzeklis, ar ko panāk robežu brīvu šķērsošanu. Tomēr, lai sasniegtu šo mērķi, ir jālikvidē infrastruktūra, kuras pastāvēšanu līdz šim pamatoja vajadzība veikt kontroli, un kura ierobežo pārvietošanās brīvību.

2.1. *Vispārīgi novērojumi*

a) Iekšējo robežu šķērsošanas vietās, vismaz lielākajās un svarīgākajās, ir daudz ēku un iekārtu, kas veido kompleksu.

Sākotnējā posmā Līgumslēdzēju pušu veiktie pasākumi, kas vajadzīgi, lai papildinātu kontroles atcelšanu ar papildu pasākumiem, ietvers tikai pasākumus, kuru mērķis ir garantēt, ka nav šķēršļu robežu šķērsošanai.

Jautājumu par citu ēku demontāžu vai to izmantošanu citiem mērķiem, iepriekš izmantoto barjeru novākšanu, kā arī par tādiem svarīgiem uzdevumiem kā, piemēram, brauktuves labošanu, risinās otrajā posmā.

b) Lielākā daļa Šengenas valstu ir noslēgušas divpusējus Līgumus ar kaimiņvalstīm, nosakot, ka pārrobežu satiksmes kontroli var veikt kopīgi vienas vai otras valsts teritorijā. Saskaņā ar šiem Līgumiem kontrole ir jāpārgrupē gandrīz visās robežšķērsošanas vietās. Tādējādi pielāgojumi, kuri jāveic, lai īstenotu Šengenas Informācijas sistēmu, kā priekšnoteikumu paredz vienošanos starp divām attiecīgajām kaimiņvalstīm. Līgumslēdzējām Pusēm ātri jāvienojas par šādu Līgumu un attiecīgi jāinformē Izpildu komiteja.

2.2. *Infrastruktūras tehniskie pārveidojumi*

Vispirms jāsagatavo šādi konkrēti pasākumi:

— vairākās robežšķērsošanas vietās, jo īpaši uz automaģistrālēm, ir paredzētas braukšanas joslas transportlīdzekļiem, bet tās bloķē drošības barjeras vai aizsargbarjeras. Šīs joslas var atvērt satiksmei, un pasākumi šim nolūkam jāveic pēc iespējas drīz,

— kontroles paviljoni, kas uzcelti sadalošajās joslās, jo īpaši uz automaģistrālēm, ir pārāk tuvu braukšanas joslai un apdraud transportlīdzekļus, kas pārvietojas lielā ātrumā. Tādēļ tie jānojauc,

— ja transportlīdzekļiem ļauts pārvietoties lielā ātrumā, jānojauc jumti, kas ir izvirzīti pāri ceļam robežšķērsošanas vietās, lai tādējādi uzlabotu pārredzamību un samazinātu traucējumus, kurus rada gaisa plūsma.

2.3. *Satiksmes ierobežojumu atcelšana*

Kad vajadzīgie uzdevumi būs izpildīti, varēs atcelt spēkā esošos braukšanas ātruma ierobežojumus. Jaunus braukšanas ātruma ierobežojumus nosaka, ņemot vērā tikai ceļu satiksmes drošības prasības.

2.4. Pasākumi atkārtotas pagaidu kontroles ieviešanai pie iekšējām robežām

Ja ir pierādīts, ka saskaņā ar Konvencijas 2. panta 2. punkta noteikumiem jāievieš atkārtota pagaidu robežkontrole, tad robežpolicijas mobilās vienības, izmantojot *ad hoc* zīmes, var noteikt braukšanas ātruma ierobežojumus, kas vajadzīgi kontroles veikšanai. Līdz ar to nav jāuzstāda pastāvīgas ātruma ierobežojumu zīmes.

Tomēr, lai piemērotu lēmumu atteikt iebraukšanu, jāparedz tādas iekārtas uzstādīšana, kas ļauj apgriezties braukšanai pretējā virzienā. Tādēļ jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka pārvietojamas iekārtas, kuras var nekavējoties uzstādīt, vajadzības gadījumā uzstāda uz drošības barjerām, kas atrodas automaģistrāļu un līdzīgu ceļu vidū.

2.5. *Rīcības programmas*

Lai Šengenas Konvenciju īstenotu praksē, Līgumslēdzējām Pusēm jāizstrādā detalizēti pirmā posma programmu projekti par infrastruktūras pielāgošanu robežšķērsošanas vietās un tie jāiesniedz Izpildu komitejai.

Lai Konvencija stātos spēkā, attiecīgi jāveic šādi konkrēti pasākumi:

— braukšanas joslas, jo īpaši tās, kas atrodas robežšķērsošanas vietās uz automaģistrālēm un kas līdz šim bijušas slēgtas sakarā ar robežkontroles veikšanu, ir jāatver satiksmei,

— kontroles paviljoni, kas atrodas uz sadalošajām joslām, ir jānojauc, lai netraucētu transportlīdzekļiem, kuri pārvietojas lielā ātrumā,

— jumti, kas robežšķērsošanas vietās ir izvirzīti pāri ceļam, ir jānojauc, lai uzlabotu pārredzamību un samazinātu traucējumus, ko rada gaisa plūsma,

— braukšanas ātruma ierobežojumi ir jāatceļ un jaunu ierobežojumu ieviešana jānosaka tikai ceļu satiksmes drošības apsvērumu dēļ,

— jāveic tehniski pārveidojumi, lai ļautu transportlīdzekļiem apgriezties braukšanai pretējā virzienā uz automaģistrālēm un līdzīgiem ceļiem gadījumā, ja ir ieviesta atkārtota iekšējo robežu pagaidu kontrole sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ.

Katra Līgumslēdzēja Puse ir atbildīga par šīm programmām, un tās jāīsteno kopīgi vai valstīm savstarpēji vienojoties, un ciktāl konkrētu apstākļu vai juridisku apsvērumu dēļ tas ir nepieciešams vai vēlams. Līgumslēdzējām Pusēm jāziņo Ģenerālsekretariātam par veiktajiem pasākumiem.

3. Informācija par kontroles atcelšanu pirms Šengenas Konvencijas īstenošanas

Šengenas Konvencijas pamatā ir stratēģija, kas paredz, ka pēc iekšējo robežu kontroles atcelšanas ir jāievieš kompensācijas pasākumi.

Viens no galvenajiem kompensācijas pasākumiem — Šengenas Informācijas sistēmas ieviešana — vēl ir jāīsteno, un tas nozīmē, ka personu kontrole pie iekšējām robežām principā ir jāsaglabā.

Pēc Līgumslēdzēju pušu atzinuma saskaņā ar divpusēju Līgumu atsevišķos gadījumos iekšējo robežu kontroli var pārtraukt kā simbolisku žestu un uz pārbaudes laiku ar noteikumu, ka tas ievērojami nemazina drošību (eksperimentāli projekti).

Ja Līgumslēdzējas Puses paredz kontroles atcelšanu pirms kompensācijas pasākumu īstenošanas, tās attiecīgi informē Izpildu komiteju.

4. Apspriede gadījumā, ja veic alternatīvu robežkontroli

Konvencijas 2. panta 2. punkts paredz, ka Līgumslēdzēja Puse, kura nolemj ierobežotā laikā veikt valsts robežkontroli sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ, iepriekš apspriežas ar citām Līgumslēdzējām Pusēm.

Ņemot vērā iepriekšminētā noteikuma būtību un mērķi, šo prasību piemēro arī tad, ja veic alternatīvu robežkontroli mazapdzīvotos lauku reģionos tuvu robežai vai noteiktā pierobežā (skat. 1.1. punktu).

Ja Līgumslēdzēja Puse plāno veikt šādu pasākumu, tad to īsteno tāpat kā attiecībā uz kontroli, kas notiek īslaicīgi tieši pie iekšējām robežām, un par to attiecīgi informē citas Līgumslēdzējas Puses.